

Jak volit?

Víte, jak funguje volební systém v komunálních volbách?



Je zcela odlišný od hlasování do sněmovny, kraje či senátu.

Nejviditelnějším rozdílem je, že existuje jediný hlasovací lístek, kde jsou uvedeny všechny kandidující strany. Na něm se nekroužkuje, ale křížkuje. Nemáte totiž žádné preferenční hlasy, ale patnáct „malých hlasů“ nebo jeden „velký“. Každý volič tedy může zakřížkovat až tolik kandidátů, kolik se volí členů zastupitelstva. Nebo může zakřížkovat jednu stranu. Anebo obě možnosti kombinovat.

Možnost volit napříč stranami svádí nemálo lidí k domněnce, že volí jednotlivé osobnosti. Není to ale tak úplně pravda.

Pokud volíte konkrétní jména napříč kandidujícími stranami, neznamena to, že volíte prostě vybrané lidi. Mandáty - křesla v zastupitelstvu - se totiž rozdělují podle volebního výsledku nejprve mezi stranami. Takže nejprve určí procento hlasů pro jednotlivé strany, kolik která získá zastupitelů. A až poté se v rámci každé kandidátky rozpočítává, kdo byl zvolen. Zde již záleží na počtu hlasů pro jednotlivé kandidáty, ale pouze, pokud byli výrazně úspěšnější, než zbytek na kandidátce, což konkrétně znamená, pokud získali minimálně o 10% hlasů víc, než průměr. Jinak se pořadí zvolení určuje podle posloupnosti uvedené na kandidátní listině.

Co z toho plyne pro voliče?

Základem je vycházet ze skutečnosti, že nemáme každý hlasů patnáct, ale vlastně jen jeden, který můžeme naporcovat až na 15 dílů. Měli bychom se zamyslet, jestli chceme náš hlas rozdrobit mezi jednotlivé strany a v rámci nich podpořit naše známé, kamarády či obecně sympatické lidi, anebo se rozhodneme podpořit větší vahou jednu či dvě kandidátky.

Volba „známých“ napříč politickým spektrem je zcela legitimní. Je ale dobré si při ní uvědomit, koho vlastně volíte. Pokud dáte svůj hlas sympatickému susedovi na 10. místě nějaké kandidátky - a není to právě populární lékař, který všechny přeskáče - volíte tím hlavně lidi na 1. až 3. místě téže kandidátky (případně výraznou osobnost, která na dané kandidátce je, i když třeba na posledním místě), přestože si jejich zvolení vůbec nepřejete.

Jak tedy nejrozumněji naložit se svým hlasem?

Vyberte si stranu, která vám nejvíce vyhovuje svým programem i personálním obsazením na volitelných místech (obvykle 1.-5.), a té dejte celý hlas nebo většinu hlasů (křížek u jména strany nebo třeba dvanáct křížků u vybraných jmen). Případně si vyberte dvě nejsympatičtější strany a každé dejte část z patnácti hlasů (pozor, v tomto případě nekřížkujte strany, ale jen kandidáty - hlas by nebyl platný!). V rámci ostatních stran pak můžete případně podpořit pár zajímavých osobností (do celkového počtu patnáct křížků u jmen). Je třeba ale opravdu dobře zvážit, jestli tito jednotlivci mají reálnou šanci na zvolení. **A hlavně, jestli nekandidují za stranu, na jejichž volitelných místech jsou lidé, které v zastupitelstvu rozhodně nechcete.**